

USPS 301580
Free Lithuania

2618 W. 71-st St.
Chicago, Illinois 60629
Tel. (312) 476-3371 or
(708) 839-5531

Single Copy \$ 1. Atskiro
nr. kaina \$ 1.

Kas gyvena savo tautai -
Gyvena visai žmonijai !
Prof. A. Voldemaras

Laisvoji Lietuva

EINA 46-tus METUS

1993 KOVAS - MARCH 11

Nr.6 (1653)

Atverčiant Naują Istorijos Lapą

Dr. JONAS KUNCA

Šių metų Vasario 16-oji svarbine vien 75 Nepriklausomybės metų sukaktim, bet ir atvertimu naujo istorijos lapo. Tiesa, ji vienaip ar kitaip pripildysim. Kitaip negali ir būti. Vilniams, kad ateities kartom nereikės gėdintis jį skaitant, kad jos galės pasididžiuoti mumis, kuriem teko sunki Lietuvos gelbėjimo misija.

Išėjimo ir Tėvynės prezidento rinkimų rezultatai buvo interpretuojami įvairiai. Vieni džiaugiasi, kiti liūdi ar net bauginasi, kad gal vėl pradėjom grįžti į praeitį, surišta su tiek daug skausmo ir liūdesio. "Laisvosios Lietuvos" skaitytojai yra ypatingai gilių Tėvynės mylėtojų grupė, jautri bet kokiems pasikeitimams mūsų gimtojo šalyje, kurią branginame ir mylime, dėl kurios vargų sielojames. Dėl to naudinga ir pasikeitimus pažvelgti iš Lietuvos interesų taško.

Apie 3 metus mūsų šalies gyvenimo pagrindinė charakteristika buvo kova už nepriklausomybę, surišta ne tik su aukoru, bet ir karšta politika. Atgavus nepriklausomybę, valstybės gyvenimo politizavimas nesiliovė. Visi lyg ir pamiršome, kad valstybei politika neužtenka. Ją privalu išmintingai administruoti, spręsti ekonomines ir socialines problemas. Šito vils tybingumo trūko jau nepriklausomos Lietuvos vadams, kurių ekonominiai sprendimai buvo daugiau politinio pobūdžio, nesideriną su sveikos ekonomijos principais. Šalis greit pajuto, kad esame patekę į pavojingą ekonominę krizę. Tokiu sunkiu momentu politinės jėgos susiskaldė. Niekas nenorėjo priimti atsakomybės už susidarusią padėtį. Prasidėjo tarpusavio ginčai, korupcija ir netvarka. Padėtis privertė suaukšti priešlaikinius rinkimus, per kuriuos pasiskėjo, kad tauta yra nusisukus nuo ikšiolinių vadų ir Sąjūdžio likučių. Netrukus balsų tvirtinančių, kad tai įvyko per klaidą, kad žmonės nesuprato už ką jie balsuoja.

Per vasario 14 d. rinkimus pasitvirtino, kad taip nėra. Tautai nusibodo sunkėjantis vargas ir politikavimas. Ji pradėjo ieškoti praktiškesnio vado, kuris sustabdytų gyvenimo lygio kritimą ir įvestų tvarką. Tokio vado jie neišlūrėjo S. Lozoraitis asmenyje. Netrukus įtariančių, kad išrinkus Lozoraitį dešinioji galėtų manipuliuoti prezidentą ir išaukti naują nestabilumą Lozoraitis nediplomatiškai pareiškimai apie Rytprūsius ir Bush'o administraciją parodė ir jo kaip diplomato nekompetetingumą. Jau prieš rinkimus buvo aišku, kas bus laimėtojas.

Nors mums gal ir nepatinka, kad selmas, vyriausybė ir prezidentas priklauso vadinamai kairiajai pusei, susidariusi padėtis turi ir savo plusų. LDDP turi pilną valdomąją galią ir kartu neša pilną atsakomybę, kurios, deja, mūsų dešinieji nesuprato interpretuoti. Seime niekas sąmysio negalės sukelti. Vyriausybė galės dirbti be kliudymų. Politinių peštynių mūšėjams neliks nieko kito, kaip apsiginkluoti kantrybe ir pradėti rimtai dirbti ir įgauti politinę patirtį bei subrendimą.

Ministerių kabinetas yra sudarytas iš nusimanančių ši darbą vyrų. Ypač galima daug ko laukti iš min. pirm. Lukio, nusimanančio ne tik apie ekonomiką, bet ir administraciją. Kabinete yra tik 3 LDDP nariai. Taigi jis yra darbo, o ne politikos kabinetas. Reikia laukti, kad į naują kabinetą bus pakviesti kuo sumaniausi ir iš jo pašalinti nesąžiningi ar nesugebą atlikti savo pareigų.

Prezidentą galima visai vertinti, tik negalima nepripažinti jo patyrimo valstybės valdyme ir gal prigimto diplomatinio apžvalumo. Jis turi didelę galią, pagal konstituciją, kuri buvo ruošinama visai kito prezidento atvejui. Tų teisių jis turi net per daug. Tikėkim, kad Brazauskas jų nepanaudo.

PREZIDENTO RINKIMAI - DVIKOVA TARP VANAGO IR BALANDŽIO

J. P. KEDYS

Paskelbus prezidento rinkimus, daug žmonių tiek Lietuvoje Sąjūdžio rėmėjų, tiek Vakaruose dėjo ne mažas viltis sulaukyti A. Brazauską nuo išrinkimo į prezidentus. Tačiau priimant dėmesin bendrą Lietuvos ūkio padėtį, ir juo labiau turint galvoje praėjusius rinkimus į Seimą ir tų rinkimų rezultatus, visai nesvarbu, kas būtų buvę kandidatais į prezidentus, A. Brazauskas vis vien būtų buvęs išrinktas! Aš apie tai dar 1992 mt. savo straipsniuose tik prasiariau, nenorėdamas gadinti dešiniųjų pastangų.

Tačiau dabar verta bent trumpai panagrinėti, kodėl Stasio Lozoraitis rinkiminiai skaičiai ne tik nepagerėjo, lyginant su Seimo rinkimais, bet atrodo, kad net truputį pablogėjo ir nežiūrint fakto, kad didelis skaičius organizacijų, įskaitant Sąjūdžio koaliciją, jį rėmė.

Kalbama, kad rinkimų pradžioje, sausio 23 d. Kaune, Politinių kalinių ir tremtinių organizacijos ruošė tame susirinkime, Stasys Lozoraitis išdėstė savo rinkiminės politikos planą. Jis pasižadėjo būti teisingas saugojant nepriklausomybę, konstituciją ir demokratiją. Toliau jis glaudžiai bendraus su visomis organizacijomis, partijomis, seimo at-

stovais ir t.t.

Jis pastebėjo Lietuvoje didelę "stagnaciją" (sustingimą), trūkumus "daug yra padaryta, bet nemažai ko trūksta..." Jis čia turi galvoje kaimo žmones, kuriuos jis labai myli - "Lietuva be kaimo yra kaip žmogus be abiejų kojų".

Toliau jis pareiškė, kad Stasys Lozoraitis nėra amerikietis ir nėra Amerikos pilietis, netarnaus jokiai svetimai valstybei, nėra davęs jokios priesaikos ir nedirbas jokios valstybės interesams, išskiriant Lietuvą. Toliau jis dėstė, kad jis nėra jokios partijos kandidatas, o kandidatuoja tik savanoriškai ir prašo jį remti.

Tas viskas ką jis pasakė yra labai gerai. Bet jis kalbėjo tik bendrybėmis, visiškai pamiršdamas dėl ko žmonės eina į rinkimus susirinkimus ir, ypač, ką jie nori šiandien išgirsti.

Aišku, Lietuvos gyventojams šiandien daugiausia rūpi kaip išsivaduoti iš įvairių ūkinių sunkumų. Jiems svarbu privatizacija, kolūkiai, pramonė, prekyba, investijos iš užsienio, algos, pensijos ir mokesčių sistema. Tai begalinė ūkinių problemų.

Toliau seka užsienio politika; santykiai su Rusija ir Europa bei JAV.

dos ten, kur nereikia...

Žiūrint iš mūsų valstybės interesų taško, paskutinio meto didžiuliai pasikeitimai galėtų prisidėti prie padėties stabilizavimo ir ekonomijos pagerinimo. Kad dešinieji nėra ten, kur dabar sėdi kairieji, yra jų pačių kaltė. Kažin ar dėl jų kritimo verta lieti ašaras. Juk Lietuvai reikia būtinai stiprios valdžios, kuri sumaniai dirbtų ir negaištų laiko politikuodama.

Slapti senų modelių ginklų pirkimai iš žydų maklerių nedaro Lietuvai nei garbės nei naudos. 1993.2.3d
(Nukelta į 5 psl.)

S. Lozoraitis, kaip diplomatas galvojo, kad atsiveždamas iš Washingtono alyvos šakelę, ir, kaip taikos simbolį pasiūlęs Lietuvos gyventojams, susilauks sėkmės.

Jam teko karčiai apsirikti, kaip jau esu anksčiau minėjęs. Politškai žiūrint, laimėjimo iš jo negalima buvo laukti. Už tokį jo silpną pasirodymą atsakomybė guli ant jo pečių. Politika nėra taikos mylėtojų sambūris, bet kova tarp partijų už aukščiausią politinį tikslą - valstybės valdymą, ir čia vien pašnekėsiams apie taiką, ta kova neįmanoma laimėti!

Tuo labiau, kalbėti apie taiką ir ramybę Lietuvoje nebuvo jokios prasmės. S. Lozoraitis gi žinojo savo konkurentą, kuris prieš keletą dešimtmečių buvo istojęs į Markso-Lenino partiją ir po ilgų grumtynių su panašaus tipo nariais A. Brazauskui pavyko pasiekti net Lietuvos Komunistų partijos Generalinio Sekretoriaus vietą. Jis gerai savo užduotį žinojo ir dėstė susirinkimuose apie įvairias reformas ir pertvarkymus vidaus ir užsienio politikoje ir įtikino mases klausytojų. Ar A. Brazauskas tuos savo planus galės įgyvendinti ar ne, tai čia jau kitas klausimas. Jei prezidentas pažadėtus planus neįvykdys, balsuotojai po kelių metų turės progą vėl pasisakyti. Taigi, šis žaidimas vadinasi politika, ir dargi demokratine...

Iš taikos misijos išėjo nesantaika tarp trijų amerikiečių. S. Lozoraitis padarė taktinę-politinę klaidą pasikviesdamas V. Adamkų savo rinkiminio patarėjo, kuris buvo politiš-

(Nukelta į 4 psl.)

LIETUVOS OPEROS RŪMAI KAUNE

Liapsusas Ir Po Liapsuso

JUOZAS ŽEMAITIS

Kai laikraščiai nesiorientuoja kas galima ir kas negalima spausdinti, labai dažnai nustebina ne vieną jų skaitytoją. Kada mūsų vienintelis dienraštis DRAUGAS pardavė už pinigų savo laikraščio net pusę puslapio, ne mažas jo skaitytojų skaičius buvo tiesiog pritrenktas. O pritrenktas buvo už tai, kai perskaitė A. Brazauskos skelbimo kairiąją pusę, kur A. Brazauskas savo sieki tapti Lietuvos prezidentu parėmė 1961 m. šitokių kažkokio Jono Meko posakius:

... "Ar tu tikrai tiki, kad tavo broliai Lietuvoje tik kraujo tenori, kad jiems nei tu, nei Lietuva, nei žmogus, nei laisvė nerūpi? Kokią teisę Koki įgaliojimą tu turi taip kalbėti ir taip rašyti?"...

Lietuva niekadovs tavęs neišdavė nei išsigynė: tu jos išsigynei. Ją palikai, kad tu ją apvagi, jai nepadėdamas, jos vengdamas, ją apkalbėdamas, ją kitiems palikdamas. Tai nekalbėk, apie laisvę. Gyvenk laisvę. Rizikuok laisvę. Bandyk laisvę. Tai nekalbėk apie Lietuvą. Gyvenk Lietuvą.

Reiškia, "Draugas" už pinigą leido savuose puslapiuose apšaukti vagimis visus tuos, kurie ištrūko iš mirtino pavojaus, rusiškams komunistams Lietuvos valstybę užgrobęs. Juk ir "Draugas" esąs tų "vagių" gretose! Argi "Draugui" buvo svarbiau pinigai, jei jis leido savame dienraštyje apkaltinti visą savo štabą, kurio didelė dalis įeina į tų iš Lietuvos pabėgėlių eiles?

Ir kas gi po to liapsuso? Š. m. vasario 27 d. "Draugo" atkarpoje buvo atspausdinti du lietuviams labai jautrūs straipsniai, kurių autoriai esą dviejų skirtingų tautybių asmenys:

lietuvių - Algirdas Landsbergis, ir žydų - Berelis Kaganas. Abiejų pavadinimai keistoki: pirmojo - "Lietuviški žydai ir 'šabesgojimai', ir antrojo - "Sąskaita turi debitą ir kreditą". Abu straipsniai liečia gilią praeitį ir Antrojo Pasaulinio karo žudynes, kurių laike Lietuvoje pirmieji milžiniškai nukentėjo lietuviai, kai Lietuvą okupavo rusiškieji komunistai, o Lietuvos žydai taip pat milžiniškai nukentėjo, kai ten įsibrovė voikiškieji naciai.

Vos prisimeni anų laikų Lietuvoje komunistų ir nacių elgesį, nupurto di džiulis šurpas. Tuoj pat kyla klausimas, kodėl žydai pasaulinėje spaudoje už jų žudynes Lietuvoje nesiliauja vis kaltinę tuo laiku Lietuvoje beveik visus gyvenusius lietuvius, visiškai pamiršdami net ir pro pirštus dirstelėti, kokie "angelai" to laiko Lietuvoje buvo žydai, kai Sovietų Imperijos slaptoji policija kankynių rūsiuose lupinėjo lietuviams nagus, pjaustė liežuvis ir daugybę tūkstančių grūdo gyvuliniuose vagonuose mirčiai į Sibiro taigas? Kodėl ten nesigirdi nei vieno žodžio, kaip Lietuvos žydai suteiko komunistinę invaziją į Lietuvą ir kaip jie su jais bendradarbiavo, kai rusas-komunistas galvojo palikti tik Lietuvos krašto vardą, be jokio ten lietuvių? Atsakymas labai trumpas: jei viešumoje būtų parodytas ir žydų elgesys, kai Lietuva pateko į komunistinės imperijos galvažudžių rankas, kažin kas prieš ką būtų daugiau nusižengęs, ir kas buvo pirmasis kaltininkas? Amžiais visas pasaulis žino, kad kerštas neįmanoma iš žmogaus pasamones išlupti, ir jis kartais yra žymiai žiauresnis už kito pirmąją nusižengimą. Tikra utopija sakyti, kad geraširdis žmogus, gavęs nuo priešo ar draugo smūgį vieną veidą, atsuka jam ant-rąjį!

Atidžiai perskaitęs abu virš minėtus straipsnius palikau nuomonės, kad juose yra paliesti labai opūs, ypač lietuviams, dviejų tautybių senųjų laikų tarpusavio santykiai, kurie ypatingai pasidarė baisūs Antrojo Pasaulinio karo metu, o ypač Europos žydams, už ką dar vis jie nesiliauja kaltinę visą lietuvių tautą,

(Nukelta į 2 psl.)

Aiškliai Kalbant :

Nedera Klaidinti Tautiečių Apie JAV Politiką

VILIUS BRAŽĖNAS

Tik pamink pastarųjų poros metų Amerikos lietuvių spaudą į rankas, ir rasi kupetas griežtų, pikty, neigiamų pasisakymų apie Prez. George Bush laikyseną atsistatėnčios Lietuvos ir iki galo glėbėsčiavimosi su Gorbačiovu klausimais. Net ir dabar, kai Busho jau nebėra Baltuosiuose Rūnuose, mūsų spaudoje dar gausu jo apspardymų. Tai primena aną seną pasakėčią apie sergantį liūtą: "Tegul pajunta ir asilo nagą..."

Kelių savaitžių bėgyje vien tik Juozas Žygas (Trump, J. Ž.) net dukart išliejo savo tulžį: "Valdžių Pasikeitimo Metai" š. m. vasario 11 d. DIRVOJE ir ("J. Ž.") "Administracijai Keičiantis, Ko Galime Mes Tikėtis?" vasario 2 d. DRAUGE. Vasario 9 d. tuo pat klausimu TĖVIŠKĖS ŽIBURIOSE gan karštai pasisako Jonas Daugėla.

Idant kam nors neateitų galvon mintis, kad bandysiu čia ginti buvusį Prez. Bush nuo kaltinimų jam už laikyseną Lietuvos atsistatymo metu ir nuo puolimų už "garbomaniją", kaip teisingai susumuoja J. Ž., priminsiu, jog esu G. Bush puolęs ir apie jo globalizmą viešai išspėjęs dar tada, kai nekurie dabar jį puolantieji ko gero jį net dėmesio nekreipė. Pripažįstu, jog kritika jam yra visai pagrįsta. Vienok matau reikalą nurodyti, jog toks, deja, mūsų esančios JAV politikos suasmeninimas, susikauptas tik į prezidento asmenį, yra politiniai netikslūs, klaidinantys, nuvedantys į šunkelius, ir todėl žalingas Lietuvai. Tokia pažiūra į JAV politiką yra intelektualiniai veik tolygu "gandro" ir "Kalėdų Senelio" pasakėčioms vaikams. Prezidentinių rinkimų išpūdingas triukšmas ir "o lia - lia!" nuveda Amerikos balsuotojus nuo tikro valdžios galios šaltinio - Kongreso, kaip pėmpė, plasnodama prie žemės, lyg palūžusių sparnų, nuvilioja piemenį nuo savo lizdo su kiaušiniiais.

BENAMIAI MŪSŲ TARPE

JOHN F. McMANUS

Tai buvo Naujųjų Metų dieną, kai New York Times laikraštis rado reikalą tos dienos vedamajame patalpinti straipsnį su paskatinimais įeinančiam naujam Prezidentui. Dalis to straipsnio gvildeno benamių problemas. To laikraščio skiltininkai peikė pasitraukiantį prezidentą Bushą, kad šis galėjęs "žiūrėti pro Baltųjų Rūmų langus... matyti benamius žmones Lafayette Parke, ir nieko dėl to nedarė tai situacijai". Vedamojo straipsnio rašytojai tikėjosi, kad Hillary Clinton nuves savo vyrą prie tų pačių langų, parodys jam tą patį "vaizdą su miesto desperacija" ir tuomi "padarys skirtumą".

Mūsų tarpe visuomet bus vargšų, taip pat bus ir tokių, kurie neturės pastogės virš savo galvų. Tačiau per paskutiniuosius kelis metus buvo paliudyta, kad atsirado didžiulė neteisinga propaganda apie Amerikos benamių problemą. Jau miręs Mitch Snyder pasidarė žinybos mėgiama - šis benamių kalbėtojas. Jis buvo prapratęs teigti, kad Amerikoje esą trys milijonai benamių. Kartą jis išsireiškė klausytojams, kad 45 benamiai Amerikoje miršta kiekvieną sekundę tai yra 162,000 per valandą!

Mažiau kraštutiniški benamių propaguotojai tvirtina, kad mažiau jų gyventų gatvėse, jei jiems būtų suteiktos galimybės gauti butus žemesnėmis kainomis. Visuomenę pakartotinai primena, kad kas nors turi būti daroma šiuo reikalu. Žinybos rašiniai, dokumentuojantys benamių vargą, pasidarė jau įprasta tema šiame krašte. Teisybė, betgi, labai retai kada skelbiama.

TURĖKIME ŠIEK TIEK TEISINGUMO

Kai 1960 metais Richard White

Ypač šiais laikais, kada net ir patriotinė išeivijos spauda lengvai pasiekia Lietuvą, nederėtų klaidinti savo tautiečių apie tokios pasaulinės svarbos krašto, kaip JAV, politinę tikrovę ir galios struktūrą. Vargu ar jiems ten prieinama nepriklausoma konservatyvi Amerikos spauda, kuri galėtų jiems nušviesti ir antrąją pasaulėžvalginio medalio pusę. Išeivijos spaudos pareiga būtų bent jau paminti, jog esama visokių pažiūrų į tai, kas tikrumoje planuoja, formuoja ir diktuoja esminę JAV politikos liniją. Tai žinodami jie neįsispokstų vien tik į Baltuosius Rūmus ir neprieitų klaidingos pažiūros, jog laisvės ir nepriklausomybės byla pasaulyje yra beviltiškoje, nepataisomoje padėtyje.

DRAUGE J. Ž. teisingai rašo: "Jis (G. Bush) buvo didelė kliūtis ant Lietuvos laisvės kelio." Žinoma, kad buvo. Iki galo bandė atlikti globalistinę pareigą - ramstyti Gorbačiovą kurio pareiga buvo pakeisti kruviną Sovietų sistemą į "demokratišką" Sovietinę imperiją. Laimė nepavyko nei vienam nei kitam. Tada G. Bush umkštė ir stenėjo, kol pagaliau išstenėjo pripažinimą atsisatęsiai Lietuvos Respublikai. Vienok tai nebuvo kas nors naujo JAV istorijoje. Tik prisiminkime 1918 metus. Tada, Lietuvai atgavus nepriklausomybę, Prez. Woodrow Wilson net per du valdžioje išlikimo metus neišstenėjo Lietuvos nepriklausomybės pripažinimo! Wilsonas gi nebuvo nei Busho brolis, nei giminaitis. O buvo tik vienas iš globalizmo konkrečių pradininkų. Jis nenorėjo draskyti Ruso-Sovietinės imperijos, kad neapsunkintų "Vieno Pasaulio" valdymo per jo sugalvotą Tautų Lygą. Įdomiu sutapimu, Prez. Wilsono pagrindinis patarėjas Mandel House, kurį istorikai vadina prezidento "second ego", buvo globalistinio JAV klubo Council on Foreign Relations (CFR) pagrindinis steigė-

jas. Dabar ta įtakinga ir prie visų administracijų JAV politiką nustatanti grupė yra išaugusi į 2,905 narių organizaciją, išsiskverbusi į įvairias vyriausybės ir viešojo gyvenimo sritis.

O kur buvo Juozas Žygas, Jonas Daugėla ir kiti dabartiniai Busho kritikai, kai aš apie jį kritiškai rašiau jau 1979-1980 metais, laike Respublikonų Partijos pirminių rinkimų? Kur jie buvo, kai bandžiau išpėti spaudoje, kad Bush yra globalistinių klubų valdančiosios klikos - narys, kad globalistai yra nusistatę prieš mažas tautines valstybes? Kur šių dienų Bush kritikai buvo kai reikėjo pasakyti Amerikos lietuviams per spaudą, kad net kandidatas Ronald Reagan išpėjo balsuotojus, jog kandidatas George Bush yra Trilateral Komisijos narys?

Dabar gi daug kas iš lietuvių balsuotojų ir juos neinformavusių politinių žurnalistų piktinasi Bushiu ir stebisi, kad... žašinas avižas lesė. Ko kito gali tikėtis iš žašino? Ir ko gali tikėtis iš globalisto, jei ne globalizmo, jei ne bandymo gelbėti imperijas ir tvardyti nacionalizmą, ar tai būtų Lietuvoje ar Ukrainoje? Net amerikiečių nacionalizmas!

Tai man primena kartų nusivylimą išeivijos vadovų kurtumu Vakarų pagalbos Maskvai klausimui. Metai iš metų - kalbose ir rašiniuose - raginau išeivijos tautiečius talkinti Amerikos antikommunistams ir spausiti JAV vyriausybę, kad liautųsi rams - čiusi, finansavusi ir net ginklavusi Raudonąjį Kremlių. Vakarų pagalba ("Vieno Pasaulio" kūrimo dėka) prailgino mūsų tautos vergiją, užtesiant Sovietijos sužlugimą. Ar tik mūsų ty-la nepadėjo globalistams?

DIRVOJE J. Ž. rašo: "Nors B. Clinton nežadėjo politikos keisti, tačiau atėję nauji žmonės duos ir naujų kryžių." Amerikiečiai tokias mintis vadintų "baloney", kas, išvertus, gal būtų "pliurpalai". Floridos Un-to prof. Tomas R. Dye jo knygoje "Who's Running America?" tvirtina:

"Palyginus mažai skirtumo padaro tai, ar Prezidentas yra Demokratas ar Respublikonas: jis turi šauktis tų pačių 'rimų vyrų' pagalbos vyriausybei tvarkyti." O kas yra tie

mi John Hopkins Medicinos mokykloje, taip pat priėjo išvados, kad 91 procentas benamių vyrų ir 80 procentų benamių moterų parodo vienokius ar kitokius jų protinius defektus, įskaitant ir tuos su narkotikų ir alkoholio naudojimu. Kitos studijos parodė, taip pat, kad didesnė dalis benamių nėra protiniai sveiki ir blaivūs individai.

Išvados esant tokioms, namuose apgyvendinimo klausimas čia visai neturi reikšmės.

AUKŠČIAUSIAS TEISMAS PRIVEDĖ PRIE TŲ

Yra taip pat problema su benamių propaguotojų tvirtinimais, kad tupėjimas viešuose parkuose, gatvėse, susisiekimo stotyse ir net privačiuose namuose yra jų pilna teisė. Šitoji, vis didėjanti, problema turi įgavusi pradžią iš 1972 m. Aukščiausiojo Teismo sprendimo, kuris atmetė kaltę ke liems suareštuotiems vaikatom. Tokiems individams įstatymų taikymas visuomet nelengvas, o po to jis pasidarė beveik neįvykdomas. Kad civilinės elgesio normos negali tapti įgyvendintos, tokios normos yra pašalinamos, o to rezultatai aiškiai matosi.

Kalbant apie benamystę, ir jai duodant tokios svarbos, tuomet panašiai tektų spręsti ir apie visas kitas problemas. Jeigu kas jors tampa subsiduojama, reikia tikėtis gauti dar didesnių subsidijų. Juo daugiau pinigų yra valdžios išleidžiama benamių reikalam, tuo daugiau atsiras benamių. Jeigu, tačiau, aprūpinimas tikrai reikalingiems yra paliekamas privačiom agentūrom ir bažnytinėm grupėm, kurių administratoriai tikrai nori padėti, tada benamių skaičius ims mažėti.

© 1993 The John Birch Society Features

Vertė -

VYTAUTAS CHAINAUSKAS

Ne tik kitų valstybių konsulai dalyvavo Konsulų Rengtame pobūvyje. Buvo ir draugų. Iš kairės: A. ir D. Kučėnai, Rūta Kiliulienė, Lietuvos Gen. Konsulas Vaclovas Kleiza su ponia Asta.

Jono Tamulaičio nuotrauka

"Rimti vyrai"? Anot prof Dye - elitas, Council on Foreign Relations (Trump, CFR) ir Trilateral Commission (TC) nariai... J. Ž. turėtų palyginti Clintono "naujos žmonės" su CFR narių sąrašais...

DRAUGE J. Ž. ragina JAV LB ir ALT "pasistengti surinkti duomenis apie pagrindinius administracijos asmenis. Mums svarbiausia yra Valsybės sekretorius Warren Christopher." Mielai padėčiau patiekti davinį, jei kas mane paprašytų šiuo adresu: 33959-2565.

Tie duomenys jau seniai "surinkti" bent viena prasme: didžiuluma to kabineto yra globalistai CFR nariai, ar bent jau užsitarė globalizmo klapčiukai. W. Christopher yra dirbęs jau keliose administracijose.

Prez. J. Carterio laikais jis buvo minkštanugario Valst. Sekr. Cyrus Vance pavaduotoju. Tada jie pagarsėjo JAV kanalo Panamoje marksistiniui diktatoriui išdavimu, pavergtose tautose "nepriklausomybės" sąvokos pakeitimu "žmogaus teisių" sąvoka ir kad įsiteikus Sovietams, net bandymu nebeskelbti Pavergtųjų Tautų Savaitės proklamacijos? ... Tik antikommunistai kongresmanai, kaip Sovietų nužudytas Larry McDonald, globalistus nuo tos šunystės atgrasė. Sekr. Christopher yra CFR ir (buvęs) TC narys.

Ko "galime mes tikėtis" iš B. Clinton, jei ne to paties, ko susilaukėme iš G. Bush? Juk "pašalantis" B. Clinton irgi yra globalistų vežimą traukęs kuinas: kaip ir Bush, Clintonas yra CFR ir TC narys... Tad kodėl tos paralėlės niekad nemurodė iki šiol nė vienas tų, kurie kėlė ir kelia mūsų spaudoje klausimus apie JAV administracijos pasikeitimus? Jeigu tai žinojo ir nuslėpė nuo skaitytojų, gal turėtų paaiškinti - kodėl? Jei, nežiūrint gausybės skaitytų mokantiems prieinamų šaltinių, nežinojo, statytinas klausimas - kodėl imasi svarstyti politinius klausimus, net užkabinti "Naująją Pasaulio Santvarką", nepaaiškinant kas tai per žvėris ir iš kur jo kojos dygsta? CFR ir TC nėra bet kieno šiaip sau sugalvotas reikalas. Apie juos amerikiečius yra išpėję net penki buvę prezidentiniai kandidatai: Sen. Barry Goldwater, Ronald Reagan, Pat Robertson, Patrick Buchanan ir Howard Phillips. Buchanan ir Phillips sielosi Lietuvos laisvės byla, ir asmeniškai lankėsi Lietuvoje.

Jonui Daugėlai yra gerai žinomas drąsus Floridos žurnalistas - didis Lietuvos draugas Charley Reese Jar. Daytona Beach lietuviui suruošė net specialų pagerbimą. Š. m. sausio 5d. ORLANDO SENTINEL straipsnyje Reese labai aiškiai išpėjo amerikiečius:

"Clintonas, Establišmento (kli - kos) vyras, atneša fasado pakeitimą" žurnalistas nurodo, jog "... šiame šimtmečiu Establišmentui - tam seno pinigų kompleksui - yra pavykę užsitikrinti, kad abiejų partijų nominuoti kandidatai yra Establišmentui priimtini." Tai tik trupmena dokumentacijos ir autoritetingų pareiškimų apie JAV politikos realybę, kuri, manytumei, turėtų būti žinoma ir priimama dėmesin tiems, kurie sako

si iešką būdų padėti Lietuvai, itaigojant laisvojo pasaulio vyriausybių politiką.

Todėl turiu sunkumų išrišti klausimą: kodėl mūsų išeivijos politikoje ir žurnalistikoje tiek daug, sakytumei, bailumo sulaužyti "tabū"? Žydams buvo uždrausta ištarti "Jave", kas draudžia mūsų žiniams ištarti "CFR", "Trilateral", "globalizmas"?

Liapsusas Ir Po Liapsuso

(Atkelta iš 1 psl.)

beveik nekreipdami dėmesio į buvusias vokiškų nacių žiaurybės žudant visą žydiją, kur jie tik koją buvę įkėlę.

Nemanau, kad šiandien vėl viešumon žėlimas tų žiaurijų pilnai patenkintų mūsų išeiviją, kai ji vėl atsidūrė prieš didelį klausuką - quo vadis Lietuva?

Iš abiejų straipsnių čia atspausdiname: iš pirmojo - prieš paskutinę pastraipą, o iš antrojo - penktąją prieš pabaigą pastraipą, kas aiškiai pagundys abu straipsnius perskaityti rūpestingai, ir nuspręsti, ar jie mums dabar reikalingi.

"... Pats laikas lietuviams ir žydams suartėti reikliau gydyti pračties žaizdas - su abipuse pagarba tiesiai ir, ypač, visiems kentėjusiems ir žuvusiems. Tėvynėje ir užsienyje yra daugelis geros valios lietuvių ir žydų, tereikia jų paieškoti, mokėti juos atrasti. Suporokime kad ir A. Piročkino straipsnį Tiesoje (1992 m. rugsėjo 23 d.) su Bereilio Kagano šiame numeryje ir iškar to pralobime - aprėšime gražų, erdvų sklypą, kuriame galima statyti bendrus ateities namus..."

Algirdas Landsbergis

"... Dabar priėjome prie liūdniausios ir baisiausios Lietuvos žydų istorijos ribos - Katastrofos. Trūksta žodžių išsakyti kad ir mažą dalelytę to, ką žydo širdis jaučia, prisiminiu gyvuliškas, bestiališkas nacių piktadarybes Lietuvoje. Dar labiau širdį sleigia, žinant, kad tūkstančiai lietuvių dalyvavo žydų žudymo akcijose, žydų, kurie šimtus metų kartu su lietuviams gyveno neblogoje kaimynystėje. Tūkstančiai lietuvių ne tik vykdė nacių velniškus įsakymus, bet Lietuvos provincijoje ir patys, savo iniciatyva, sunaikino dešimtis tūkstančių žydų..."

(Lietuvos Jeruzalė, 1992 metų kovas, Nr. 3, Vilnius)

PELNINGIAUSIOS PASAULIO FIRMOS

Didžiosios Britanijos finansininkų dienraštis "Financial Times", remdamasis 1992 metų duomenimis, paskelbė 500 didžiausių Europos privačių firmų sąrašą. Jame daugiausia - anglių firmų. Tarp 50 didžiausių firmų 23 yra grynai anglių, 2 - anglių ir olandų, 9 vokiečių, 6 prancūzų, 5 šveicarų, 2 švedų, po vieną - italų, ispanų ir belgų. Tačiau nė viena iš didžiausių firmų nėra pelningiausia. 1992 m. pelningiausios verslo šakos buvo automobilių padangų ir elektros prietaisų gamyba ir prekyba. Neblogai vertės investicinės bendrovės, farmacijos firmos, transporto, radijo kompanijos, komerciniai bankai, laivų statyklos.

"GREITAS" GRĮŽIMAS TĖSĖSI 48 METUS

VYTAUTAS GAVELIS, Ph.D.

3

Švartame ore išsimiegoję, palisėję ir pavaisinti išsirusęme į Vilniaus miestą. Gavome leidimus pasislyrėti parlamento posėdžio. Rūna yra dar užbarikaduoti su didžiausiais gabalais cemento, su įmūrytomis stromis geležimis prieštankinėmis užtvaramis. Atrodo labai išpuodingai ir dvelkia rimtumu. Buvo panaudotos visos galimybės ir apsaugos priemonės sulaukyti pasikėsintojus į Lietuvos nepriklausomybę. Gatvės yra afidarytos ir paliktos pėstiems praėjimui, bet užtvartos visur kitur dar stovi. Kaip tik tuo metu, prie Parlamento rūmų demonstravo ŽALIEJI. Jie reikalavo, kad L.R. Aukščiausioji Taryba nespėtų naftos terminalo statybos vietos parinkimo klausimo, kol nebus įvykę aukščiausiojo lygio derybos su Latvijos Respublika dėl Ventpilio miesto ir Mažeikių naftos perdirbimo įmonių bendradarbiavimo. Tuo tarpu viduje, vyko diskusijos ir balsavimai dėl Lietuvos banko valdytojo Baldišiaus ir jo bendradarbių iš pareigų pašalinimo.

Iėjus į salę, gavosi labai malonus įspūdis. Salė labai graži, didelė. Parlamentarai sėdėjo trijose sekcijose. Kairėje-kairėje su Pruskiene ir Paleckiu priešakyje, vidurinėje buvo centristai ir dešinėje-dešinėje. Kairiųjų ir centristų buvo maždaug po lygiai, dešiniųjų buvo tik keli. Prieš balsavimą, Prezidentas Landsbergis kalbėjo prašydamas Baldišių atsistatydinti. Jis sakė, kad ir anksčiau p. Baldišius buvo prašytas iš savo pareigų pasitraukti. Po jo kalbėjo ministras pirmininkas Abišala. Jis taip pat prašė Baldišių atsistatydinti savo pareigų. Pagaliau atsistoję Baldišius ir savo kalboje vis minėjo apie savo garbę, kad jam garbė neleidžia to, neleidžia to, nes jo garbė būtų labai pažeista, jei jis atsistatydintų. Jis niek nėra nusikaltęs, bet tik Vyriausybė yra kalta dėl visokių nesėkmių ir lieto išleidimo sutrukdymo.

Pagaliau, balsavimas. Suskaičius, truko šešių balsų išmesti Baldišių. Visa jo svita buvo pašalinta, bet jis pasiliko. Laikė balsavimo "Gintarinė Lady" atsiskūsi ir iškėlusi ranką

Atverčiant Naują...

(Atkelta iš I psl.)

"Respublika" skelbia daug smulkmenų apie šią aferą ir net sutarties fotografiją. Užsienio slapta tarnyba ištyrė, kad minėti agentai D. Kaplan ir Haimas Ben Ari, Izraelyje jokios firmos neturi, nei ten gyvena. Tuos ginklus jie nupirko Varšuvoje ir atvežė pro Lazdijus, aišku, uždirbdami. Anksčiau iš Izraelio atskrido specialus lėktuvas su senais ginklais. Tai buvusios valdžios bizniai doleriais su neaiškiais tipais. Wiesenthalio Centro energingieji taip pat gavę pažadą leidimui Vilnių įsteigti to centro filialą. Vos po rinkimų to centro rabinas atskubėjo reikalauti Brazausko, kad tą pažadą pildytų... Dar neištirtos Lietuvos Banko piniginės transferencijos ir lito spausdinimo fiaskos. Atrodo, seime yra daug suinteresuotų, kad ši pandoros dėžė nebūtų atidaryta, nes nesurenkama pakankamai balsų atleisti direktorių Baldišių, kurio Brazauskas prašė atsistatydinti jau prieš 1 mėnesį. Lieka iširti, kur dingo 10 milijonų iš valiutos fondo.

Dar daug nemalonių naujienų sužinosim apie tai, kas darėsi mūsų krašte. Buvusi autokratinė valdžia padarė meškos patarnavimą Lietuvai su savo propaganda, kad būk tai Lietuva grįžta į komunizmą.

Mes čia užsiejy privalome aty - džia, o kartu ir objektyviai, sekti Lietuvos įvykius, juos analizuoti ir nesi-drovėti pakelti balsą, kai pamatom daromas klaidas einančias prieš mūsų Tėvynės interesus.

Visgi dabar neverta gaišti per daug laiko besiknisanč po nemalonią praeitį. Atėjo metas mestis į produktinę darbą. Tik jame glūdi šviesesnė Lietuvos ateitis.

su raudonu rankinuku davė ženklus savo grupei. Kitose sekcijose tokio "dirigavimo" nebuvo. Po balsavimo buvo paskelbta pertrauka. Prie Landsbergio priėjo pora deputatų, trumpai pasikalbėjo ir tada Prezidentas išėjo. Atrodė buvo nusivylęs ta visa komedija. Mes nutarėme, kad jau esam susipažinę su mūsų sostine ir atlikę reikalus, ir jau būtų laikas namo - į Alytų. Pakelyje sustojome aplankyti Trakus ir tą garsią, kunigaikščių pilį. Šalia, prie įėjimo, stovi prekiautojai su suvenyrais, papuošalais. Piliis labai graži, apylinkė nei kiek nepraslesnė. Apžiūrėję muziejų ir pasigrožėję vaizdais, pasileidome kitais keliais į Pirčiupį, kur buvo žiauriai sunaikinti visi to kaimo gyventojai. Kas dėl to buvo kaltas? Tikriausiai, tai buvo "Jurgio" slapyvardžiu prisidengęs, žydų tautybės, partizanų vadas, kuris norėjo išprovokuoti vokiečius ir atkeršyti lietuviams už nesi-priešinimą. Jis žinojo to savo veiksmo pasekmes. Būtų labai nerealu galvoti, kad lietuviai kaimiečiai būtų buvę tokie naivūs ir būtų nežinoję kas jų laukia už ginklo pakėlimą prieš vokiečių karį.

Su liūdna nuotaika palikome Pirčiupį. Kitą dieną nuvykome į Druskininkus. Tikrai graži vietovė. Nenuostabu, kad Lenkijos maršalas, Juzefas Pilsudskis, pasak lenkų rašytojo-politiko Nalenčiaus išsireiškė: "Tas paslaptingas, su vešliais antakiais, nusvirusiais ūsais, kuklia, pilka miline, tipiškas lietuvis, atvažiuodavo ten vasaroti". Švarus, gražus miestas, puikioje gamtoje, su nauja, moderniška, didžiausia visoje Europoje gydykla, kuri sutraukdavo vasarotojus net iš Maskvos, Leningrado... Raudonieji komisarai buvo pamėgę "Mažąją Ameriką". Paskutiniiais metais judėję mas gydykloje sumažėjo. Sustoję ektkursijos iš gamyklių, mokyklų, kolūkių. Tą jaučiamas vietos biznierių, paminklai, muziejai ir parkai.

Kitą sekmadienį atvyko giminės iš Druskininkų su busiku ir susėdę pasileidome susipažinti su pietine Dainavos dalimi. Aplankėme beveik kiekvieną miestelį, kiekvieną Vinco Krėvės išgarbintą vietovę. Aple to šaliales grožį teko skaityti tik knygoje, dabar buvo proga savo akimis pamatyti. Gal ta stebuklinga gamta, lengva, smėlėta žemėlė sukūrė tokį linksimą, draugišką ir vašingą dzūkelių. Pasivažinėjęs po apylinkes, panorą apžiūrėti iš arčiau ir Alytų. Užėjome į valstybinę krautuvę. Didelio prekų pasirinkimo nebuvo, bet buvo galima rasti kostiumų, paltų, švarkų, batų, visai neblogų medžiagų ir kitų aprangos dalykų. Kainos nebuvo aukštos, ypač iškeitus dolerius ir rublius, viskas buvo labai pigu. Aš nusipirkau porą lengvų batų. Mano vietiniai palydovai šypsojosi ir klausė ar aš juos nešiosiu? Aš sakiau, kad su jais nieko nėra blogo, lengvi, gražūs, odiniai. Pasirodo, kad jie labai žiūri, kad būtų "madingi", būtinai užsieniniai ir net "Salamander". Klausiu, kas tie Salamander?

Kas antros durys, tai jau parduotuvė. Nuperka valstybinėje krautuvėje, atsineša į savo parduotuvę, pakelia kainą ir sėdi su keliais dalykėliais. Visi, kas tik gyvas bizniauja. Daug yra komiso prekių. Atneša tie, kurie gausna iš giminių užsienių. Kiti patys parsigabena, net iš Kinijos. Tik bėda, kad Rusijos mafiozai aerodrome ima kontribucijas ir visai nemažas. Spekuliantai stengiasi kiek galima išvengti persėdimų, nes kontribucijas ima kiekviename mieste. Užėjome į mašinų turgų. Parduoda, perka, dera-

si. Daugumoje senos ir jau atnaujintos mašinos. Visą viršų užkelia ant ratų ir gausna naują mašiną. Pardavinėja ir dalis, bet jų trūksta. Yra ir užsienietiški, bet daugumoje virš 10 metų senumo. Mažiau vieną Moskvę, dviejų metų senumo, neblogame stovyje ir prašė 2,300 dolerių. Mašinas labai važia. Nuvaro į kitas respublikas, daugumoje į Lenkiją ir Gudiją. Lango valytojus uždeda kai

pradeda lyti. Vagią viską, ką tik pavogti gali: laukuose - gyvulius, paukščius, padargus, įrankius.

Daugiauaukščiuose gyvenant yra problema su garažais. Garažus, tokias mažas būdeles net be grindų nuomą arba perka. Tie, taip vadinami, garažai yra iš storos skardos, o durys dar storesnės ir su sutvirtinimais, užrakinti su didžiulėmis, dviem pakabinamomis spygnomis ir dar turi vieną užraktą viduje atrakinamą su įkišimu, ilgą raktą. Bet ir tas dar neapsaugo nuo pasiryžusio vagies. Vieno Alytaus gyventojų brangesnė mašina pavogė ir iš tokios tvirtovės. Kadangi tie garažai neturi grindų, tai vagys nukėlė visą garažą į šalį ir mašiną pavogė. Kartais žmonėms reikia į garažą važiuoti busu kokia 10 kilometrų, užrakinti mašiną ir vėl busu grįžti namo.

Tie, kurie prekiauja turguje, turi mokėti mafiozams mokėti už vietą. Moka biznierių taip pat. Viena moteris pardavinėjo kioske religines knygas. Jos paprašė "draudimo", kuris buvo ne žemas ir ta nemokėjo. Vieną rytą atėjo ir rado savo būdelę sudegusią. Vagys mėgsta užsieniečius, nes tie nėra atsargūs. Eina ponia ar panelė iš užsienio, su dideliu krepšiu ant peties, kuriame sukrauta visas jos turtas, pinigai, dokumentai. Vagis "nukabina", ir ta jau yra tragiškoje būklėje, ypač jei neturi giminių ar pažįstamų, kurie galėtų jai padėti. Plėšikai nesugėdina ir į galvą suduoti.

Laikraščiuose galima rasti kiekvieną dieną žinių apie užpuolimus ir nužudymus. Žmonės sako, kad vyriausybė turi ką nors daryti. Bet tos vyriausybės rankos yra surištos. Jei tik griežčiau paima, tai visoki "opozicionieriai" pradeda rekti, kad policija žiauriai persekioja nekaltus žmones. O jeigu tai būtų lenkas ar rusas, tai jau tada žinos visus pasaulis. Visi laukia, išvedant rusų karių, ir tikisi, kad tada bus geriau.

Pasisvečiavęs Alytuje, nutarėme važiuoti toliau ir vakarus. Giminės patikėjo mums savo naują Moskvę. Paprašiau atidaryti dangtį. Pasižiūrėjau į motorą ir manau, kad gal jis nėra naujas. Alyvuotas, dulkėtas ir guminiškai vamzdeliai suskilę. Bet manau, negi jie sakyti neteisybę. Parodė kaip užvesti motorą, kur išjungėjai, na ir sėdome. Esu važinėjęs su visokių rūšių mašinomis, sunkvežimiais, nes Vokietijoje dirbau I.R.O. organizacijoje, kaip auto mašinų vairuotojas. Bet su rusiškais gamybos mašina buvo pirmas kartas. Spjaudė, trukčiojo Moskvę. A, pamaniau priprasiu.

Pervaziavome per Simną, aplankėme kapus žuvusių partizanų, nes ten žuvo 3 broliai, mano pažįstami. Iš viso mūsųje su rusų daliniais ir strikais padėjo galvas virš 30 jaunų vyrų. Pervaziavome Krosnos miestelį, kur mūsų tėvas "išsėjos" varomas etapu į Suvalkų kalėjimą. Jis parvykęs iš Vilniaus seimo, ūdrijos miestelyje pasakė kalbą, kad Caro valdžia greit grįs ir Lietuva bus laisva. Tuo jau buvo areštuotas ir nuvarytas pėsčias į Suvalkus, kur išsėdėjęs 6 mėnesius buvo amnestuotas (Caro dukės gimtadienio proga).

Pasiekus Marijampolę, sustojome pas mano pusseserę. Buvo labai įdomu išgirsti apie paskutines dienas Butrimiškiuose - apie dėdės išbuožinimą ir gyvenimą tame baisiame laike (rašiau į juostelę). Aplankėme vieną giminių Kazlų Rūdoje. Jis yra inžinierius, abu su žmona dirba ir statosi namą, bet ne pilį. Matyt žmogus yra ne spekuliantas. Iš ten nuvykome į Sudargą. Radome dar tą pačią šventoriaus sieną, prie kurios buvau S.S. pastatytas, turbūt sušaudymai, bet Unterhauptsturmfihrer Klauska, išsigimęs lietuvis, buvo išauktas ir raštingas, tada aš peršokau per tvorą ir pabėgau. Radome dar tą patį namelį, kur gimė mūsų vyresnioji dukrelė ir pakrypusį šulinį, iš kurio sėmėme vandenį. Tai buvo iševakuoto repatrijanto namelis, kuriame mes buvome apgyvendinti. Iš čia ir prasidėjo varginga ir pilna pavojų Diaspara. Neturėjo ranybės savo tėvynėje mūsų tėvai, neturėjo vietos ir mes. Buvo tik tols skirtumas, kad tada Caras bu-

SPAUDOJE ir GYVENIME

Čia Pat Ir Visame Pasaulyje

* Vasario 26 d. JAV Imigracijos ir Naturalizacijos agentai išbrovė į Liudo Kairio namus ir Kairį areštavo. Jei Aukščiausias teismas atmes Kairio advokatų ieteiktą apeliaciją, Kairys bus deportuotas kovo pabaigoje. Prieš 13-ka (1980 m.) metų, žydams Kairį apkaltinus, kaip dirbusį 16 mėnesių Trebinkos sargu, 1984 m. Amerikos vyriausybė atėmė jam pilietybės teisę. Ši byla, Amerikai sergant žydų teisės gangrena, esą pati ilgiausia. Reik manyti, kad ir Amerikai kada nors teks pasiknisti po archyvus, nes visuomenė gali pareikalauti paaiškinimų, kokiems reikams buvo švaistomi pinigai, jei pati Amerika skęsta bilijoninėse vidaus skolose.

* Vasario mėn. 26 d. New York'e, prie Tarptautinės Prekybos Rūmų sprogusi milžiniškos jėgos bomba, išgąsdino visų miestų dangoraižių vadovybes. Be didžiulės materialinės žalos, šis sproginas užmušė 5-is žmones ir apie 1,000 įvairaus amžiaus asmenų sužeidė. Pati 110 aukštų statinio struktūra beveik nenukentėjo. Aple 50,000 tarnautojų, iš abiejų dangoraižių bokštų, teko evakuoti, kas sukėlė beveik paniką. Daromos didelės pastangos išaiškinti nusikaltėlius. Nusikaltėliai jau sulauktyti. Ir Palatine, kur buvo nužudyti net 7-ni žmonės - krautuvės savininkas ir visi 5-ki buvusieji tarnautojai - žudikai vis dar nerandami.

* Vienas Pietų Korėjos parlamentarai pareiškė, jog jis turis įrodymų, kad 1983 metais sovietams numušus Korėjos keleivinį lėktuvą, žuvo ne visi keleiviai. 16-kos puslapio CŽV dokumentai (? J. Ž.) rodo, kad išlikusieji gyvi - keletas keleivių buvo įkalinėti sovietų Gulaguose.

* Australijoje, netoli Šiaurinių Tasmanijos krantų, lapkričio 25 d. masiškai žudėsi banginiai. Palikę įlankos vandenys apie porą, 26 banginiai vienu metu metėsi į smėlėtą krantą. 19-ka tuoj pat žuvo, o likusieji nugaliso stengiantis juos istumti į jūrą. Vien tik per pastaruosius metus prie Tasmanijos krantų nusižudė 547 banginiai.

* Švedų firmos "Vatterfall" ir "Add Atom" su Ignalinos atominė elektrine pasirašė sutartį dėl priešgaisrinės apsaugos gerinimo ir saugumo didinimo elektrinėje. Be to, numatoma atlikti 35 milijonų kronų vertės darbų. Juos finansuos Švedijos

Dabartinis Jauimo Centro prižiūrėtojas Martynas Vidzbelis. Jis išro fesijos - fotografas ir jo gražių nuotraukų telpa ir "Laisvojoje Lietuvoje".

vo baltas, o dabar buvo daug žiauresnis-raudonas.

(Bus daugiau)

valstybės atominės energijos inspekcija.

* Izraelyje per penkerius žydų ir palestiniečių konflikto metus iš viso žuvo 959 palestiniečiai, 103 žydai ir 6 užsienio turistai.

* Turizmo organizacija Beijine paskelbė, kad Kinija uždirbo 3.5 milijardų dolerių vien tik iš turizmo. Be to, Kinija tikisi 1995 m. iš turizmo uždirbti 5-is milijardus dolerių, o 2000 metais tokios rūšies pajamos net padvigubės.

* Vidaus susisiekimo ir transporto vadovybė Washingtone pradėjo svarstyti galimybes, kaip galima būtų jaunuosius automobilių vairuotojus sudrausminti. Dėl jaunuolių per greitą ir nerūpestingą automobilių vairavimo, ypač penktadienį ir šeštadienį vakaro laike, įvyksta per daug eksidėtų, kurie pareikalauja ne mažai gyvybių. Manoma, kad pirmiausia teksią atkreipti dėmesį į jaunuolių amžių, penktadienį ir šestadienį vakarais teleidžiant mašinas jiems vairuoti tik ligi 11 valandos. Jei jaunuolis būtų pastebėtas bent kleknors nugėręs, jo "driver's licence" turi būtų jau pat diskvalifikuotas (atimtas).

* Šimtais kartų kartojamas melas ypač beauginčiai kartai, gali pavirsti tiesa. Tą teko pastebėti ir dabartinės Lietuvos jaunesnių lietuvių tarpe, kadangi jie buvo auklėjami rusiškojo komunizmo erdvėje, kur viešpatavo tik melagystė, o aukštinami buvo tik tie, kurie melagystę jau laiko tiesa. Tokio tipo žmonės Vakaruose buvo pradėti vadinti "Homo sovieticus". Šiandien mes jų turime pakankamai ir Lietuvoje.

* Elta gavo iš Lenkijos ambasadoriaus Jano Vidackio-Jan Widacki pasirašytą pranešimą, kuriame rašoma jog Lietuvos spaudoje pasirodo ne visada tikrovę atitinkančios informacijos apie Lenkijos lietuvių mažumos padėtį.

Todėl ambasadorius pateikė Suvalkų vaivadijos valdybos duomenis apie lietuvių tautybės Lenkijos piliečių vardų bei pavardžių keitimą. Jis informuoja, kad 1991-aisiais vaivadija išdavė 7 leidimus pakeisti pavardę ar vardą lietuviškai skambanti. Praėjusiais metais išduota 10 tokių leidimų.

Pranešime taip pat rašoma, kad skundų dėl netinkamo arba lėto tokių klausimų sprendimo gauta nebuvo.

* Chicagos Holy Cross ligoninė trims Lietuvos ligoninėms per Mercy Lift pasiuntė 200,000 dolerių vertės medicinškos pagalbos. Tai buvo įvairūs vaistai, specialus IBM computer 38 su visais jo priedais ir kitoki mediciniški reikmenys, įskaitant daktarams ir gall, seserims apsaugos priemonės ir medicinišką aprangą. Ši siunta pasiekė Vilnių 8.m. sausio 16 dieną. Be to, buvo pasiūsta ir vaikams žaislai. Holy Cross ligoninė praeitais metais sušelpė Lietuvos ligonines ir paliegusius vaikus net už 250,000 dolerių.

* Hillary Rodham Clinton (first lady of America) pasirodusi aplankyti tris miestus dar šio mėnesio laike ir patikrinti fabriky darbininkų sveikatingumo aplinkybes, kas sukelia tiesiog siaubą ir kankina visus dirbančiuosius. Ta proga Mrs. Clinton nori pareikšti tokioje padėtyje dirbantiems, kad pagal prezidento naują sveikatos sistemą, šis klausimas turės būti išspręstas teigiamai.

Tai išgirdę The American Medical Association atstovai pareiškė, kad tatau yra tik žodžiais žaidimas, jei tokį klausimą sprendžiant yra apeliama net gydytojų draugija. Spręsti sveikatos reikalus gali tik gydytojai, o ne civiliai pareigūnai.

J. Ž.-tis

Pasaulyje vienas iš tūkstančio žmonių kalba lietuviškai...

Ar tu vienas iš jų?

*In nieku hitu tauta neapreiš savo
širdies, sielos ir dvasios taio,
kaino savo kalba.*
VVDVNAS

AUNIMAS

DIDŽIAJĄ PRAEITĮ ATMINUS

V. GIRDVAINIS

Lietuva – mums šventas ir amžinas žodis. Didžioji Lemtis mums skyrė sunkią bet garbingą vietą tautų istorijoje. Mūsų gimtoji Žemė randasi prie didžiojo rytų ir vakarų viešo kelio. Kaip tik atbudo germanų ir slavų tautos mes greit buvome įsuktį į nepabaigiamą kovų sukurį. Mūsų tauta buvo pastatyta prieš likiminį bandymą – būti ar nebūti. Bočių drąsa, ryžtas, kraujo aukos išvedė mūsų tautą į didįjį laisvės kelią. Mes tapome neįveikiama, neperžengiama uola. Ne kartą juk ir pats Europos kultūrinis likimas priklausė nuo mūsų rankos.

Iš savitos ir uždaros kultūros mus pažadino ugnis ir kalavijas. Drąsą, kurią mes ugdėme kovoje ir medžioklėse su lokiais, vilkais ir taurais, turėjome išbandyti savo nuoga krūtine prieš plieną ir aštrų kalaviją. Pirmiausiai žuvo mūsų viengenciškai juotvingiai, o vėliau nuo kryžiuočių kalavijo prūsai. Jiems krikščionybė buvo skelbiama ugnimi ir kalaviju. Krikšto vanduo buvo pakeltas krauju. Jie netekdavo netik senoj tikėjimo visų laisvių, turtų, bet tikra prasme buvo verčiami pačių apaštalių vergais. Toji prūsų drama užsitęsusi ilgus dešimtmečius išbudino Lietuvą, ir tų pavojų akivaizduose greitai pasikeičia jų vidutinė santvarka. Atsirado vadai, sritiniai kunigaikščiai, kuriuos galutinai suvienijo į vieną valstybę Mindaugo išmintis ir kalavijas. Jieškodamas savo valstybei sustiprinimo Mindaugas priėmė krikščionybę, užleisdamas dalį žemių amžiniams priešams kryžiuočiams. Tačiau tuo būklėje nesumažino Lietuvos išorinius priešus, o vidutinį gyvenimą dar labiau susilpnino. To pasekoje žlugo Mindaugo valstybė, bet nežlugo vieningos valstybės idėja. Po kelių dešimtmečių iškyla Gedimino dinastija, kuriai viešpataujant Lietuva pasiekia aukščiausios galybės žydėjimo viršūnę.

Nuostabu, kad Lietuva, jos valdovai, negalėdami atgauti Prūsijos žemių savo valstybėje plėtė ir rytus-rusų žemes. Jas užkariaudami nesilaikė kryžiuočių pavyzdžio. Jie tuose kraštuose neskelbė pagonybės misijos, ne naikino jų kultūros, santvarkos, net jų karių parama retai tesinaudojo prieš savo vakarinius priešus. Daugelis valdovų, veddami rusų kunigaikščių ir didikų žmonas, patys savo dvaruose leido įsistiprinti krikščionybę ir bizantiškai kultūrai, raštui ir t. t. Dalis didikų kunigaikščių šeimos narių primdavo krikščionybę, o pasiūstį sritiniai valdovai net patys su laiku nutautėjo... Susidaro išpūdis, kad didikų kunigaikščių rūmuose nebebuvo laikomasi gyvo pagonybės tikėjimo. Kunigaikščiai daugiausiai jo laikydavosi tik iš tradicijos ir vidutinio tautos intereso. Kęstutis, kuris yra laikomas vienu ryškiausių pagoniškos Lietuvos atstovų, savo gyvenime turi tokių momentų, kurie mus verčia suabejoti ir jo gyvu pagonišku tikėjimu. Juk jei tikėjime Birutės pagrobimo legenda, tai nenoromos prieisime išvados, kad pagrobimas Birutė-vaidilute, Kęstutis nebijojęs savo dievų išdidimo ir keršto. Lietuvos galybės augimo metu krikščionybė plėtė savo idealus valdovų rūmuose ir pamažu sunkėsi ir į pačių pavaldinių galvoseną. Kai pagaliau Jogaila, veddamas lenkų karalaitę Jadvygą, krikštijo visą Lietuvą – jokių didesnių konfliktų neįvyko.

Mūsų istorijos eigoje mes mato-

me, kad lietuvis kovoje nėra įveikiamas. Kai norima jam užkrauti vergiją, primesti svetimą jėgą, jis pasipriešina pasirinkdamas geriau visišką sunaikinimą, kaip tai atsitiko su prūsais, nei vergiška pasidavimą. Visai kitaip atsitinka, kai to siekiama kultūrinėmis priemonėmis, draugišku įtikinimu ir prieinamo dalyko pažinimu ir kilnumu. Mes turime pripažinti, kad su vakarų kultūros plitimu greitai pakito mūsų gyvenimas kunigaikščių ir didikų namuose. Vakarų kultūra greitai užvaldė visą mūsų aukštąjį luomą. Buvo statomos tokios pat pilys, dvarai, kaip jie buvo statomi Vokietijoje, Italijoje ir rytuose priėmusių krikščionybę iš Bizantijos imperijos. Įsiviešpatavo Lietuvoje svetima kultūra, mene, aprangoje, rūbuose, net lietuviškas midus greit buvo išstumtas itališko, prancūziško vyno. Toje vakarų kultūroje visiškai paslėgto mūsų aukštesnysis to meto luomas-valdovai ir bajorija. Nėra bloga kai aukštesnė kultūra daro įtakos žemesnei kultūrai, bloga yra tame, kad ji žemesnę kultūrą pavergia ir daro ją nebekūrybingą, todėl greitai mūsų dvarai ir pilys sueuropėjo ir išigijo tokią pat išvaizdą kokią turėjo Vokietija, Italija, Prancūzija ir kt. Senieji piliaikalniai, netekę savo strateginės reikšmės, sugriuvo ir apsidengė žalia velėna. Juos mums išsaugojo tik paprastųjų žmonių tikėjimas ir branginimas jų vietų, kuriuos buvo taip gausiai aplaistytos lietuvišku krauju. Ta kultūra persiėmė mūsų di dikai dar prieš sulenkėdami atitolo savo dvasia nuo liaudies masių. Jų santykis su liaudimi buvo tik valdžios galios plotmėje. Dėl tos priežasties, neišsivystė lietuviška kultūra, menas ir t. t. Savo kultūra didikai buvo svetimi mūsų kraštui. Visą jų lietuviškumą galima suvesti tik į patvarų Lietuvos valdžios galios ir jos ribų saugojimą. Čia jie ilgus šimtmečius parodė savo karžygiškumą, patvarumą iki galutinai palūžo neturėdami pačio pagrindinio patvaros taško –

Dešinėje Onutė Preilauskaitė, kairėje Elenutė Preilauskaitė su Eržvilko parapijos kunigu Severinu Buteikiu 1940 m. A. a. kunigas Severinas Buteikis 1941 m. buvo suimtas ir žiauriai nukankintas. Šiuos asmenis liečiantis straipsnis buvo patalpintas L. L. Nr. 2 ir 3 "Nužudyta, bet visų mintyse gyva".

lietuviškos kultūros. Lietuviškas menas reiškėsi tik paprastų žmonių apdaruose, papročiuose ir jų vartojamų namų apyvokos baldų, įrankių ir kt.

Tuo būdu vėlesniais laikais pastatytos pilys, dvarai, nedaug teturi arba beveik nieko kas reikštų lietuviško charakterio bruožus ar meną. Daugiausia savo išvaizda ir vidutiniu išpuošimu yra tokie pat kaip ir buvokiose vakarų valstybėse. Jie mums brangūs tik savo istoriniais įvykiais, datomis, mūsų pačių praeitimi, grožiu, didingumu. Ilgą šimtmečių eigą mes su jais suaugome ir jie mums pasidarė taip pat savi. Juk vis dėlto tuose rūmuose vyko daug didelių įvykių, kurių mes buvome vienaip ar kitaip paliesti. Tad ir šie paminklai patapo mūsų tautos savastimi, kuriais mes galime ir didžiulius ir brangintus. Pa galios mūsų atbudusi tauta, paėmusi į savo rankas kultūrinį ir valstybinį vairą, tapo ir pilnutine jų šeimininke. Gaila, kad ir dėl mūsų pačių neapdairumo, nepilno supratimo ir įvertinimo leidome daugelį tų kultūrinių turtų sunykti. Mūsų buvo ypatinga pareiga saugoti tas senasias didžiųjų kunigaikščių pilis, kurių paunksnėje išaugo didžioji Lietuvos galia ir garbė. Žinoma jei jos būtų turėjusios artimesnį mums lietuviškos kultūros pobūdį, jos būtų dar brangesnės ir šventesnės lietuviškai širdžiai.

Trys Krepšiniui Skirtos Knygos

1992 m. buvo švenčiama ne tik 70 metų krepšinio sukaktis mūsų tėvyneje, bet buvo išleistos ir trys krepšiniui skirtos knygos, kurias paruošė žymus krepšininkas, o dabar sporto pedagogas, prof. Stasys Stonkus.

Tikrumoje pasirodė tik dvi skirtingos knygos, nes vienos – išėjo dvi dalys. Ši stambioji vadinasi "KREPŠINIS – 100 žingsnių per pasaulį". Žingsniais buvo vadinami metalai, nes čia kalbama apie krepšinio žaidimo 100 metų laikotarpį. Pirmame tome sudėta nuo pirmojo iki šešiasdešimtojo žingsnio, o antrame – nuo šešiasdešimto pirmojo iki šimtojo žingsnio, kas apima vėlesniųjų metų (1951–1990) laikotarpį. Pirmasis tomas turi 288 puslapius, o antrasis – 424 puslapius.

Abu tomai yra gausiai iliustruoti, o antrame yra net ir spalvuoti nuotraukų. Pažymėtina, kad šalia krepšinio istorijos ir kituose kraštuose nurodomų krepšinio "žingsnių" – įvykių (kaip žinome, Lietuvoje jis pradėtas kultivuoti tik 1922 m.), vėlesniame periode jau istorijon gražiai įkomponuoti lietuviškieji krepšinio įvykiai kuriems čia rodomas ypatingas dėmesys. Tai, žinoma, labai gerai, nes lietuviui skaitytojui, be abejo, apie sa vųjų pasirodymus yra įdomiau skaityti negu apie svetimųjų.

Kas liečia lietuviškąją šios knygos pusę, S. Stonkus vien tik iš savo asmeninės patirties daug žino ar atsimena. Jis šešis kartus buvo Lietuvos čempionu (1951–1958 metais), kartą (1957 m.) Europos čempionu, žaidęs dviejose olimpinėse žaidynėse, o vienoje iš jų (1956 m.) – sidabro medalio laimėtojas.

Knygos įžangoje autorius sako: "Krepšinis buvo reikšmingas ne vienam šimtui, tūkstančiui Lietuvos merginų ir vaikų. Kad ir prabėgomis peržvalgę savo jaunystę, visą pragyventą gyvenimą, manau, pritarstė šiai mano minčiai Jūs, paskyrę dalį savo gyvenimo, o kiti net visą savo gyvenimą krepšiniui".

Šiame dviejų tomų veikalme sudėta nepaprastai daug medžiagos. Manau, kad panašų veikalą nėra išleisusios kai kurios kitos žymios didesnės valstybės ir šioje srityje lietuvių gali pasididžiuoti. Žinoma, gal ne visi šioje knygoje pateptinti dalykai yra didelės vertės, kai ko gal ir dar pasigestume, kai kurių vardų ar pavardžių rašymas gal irgi dažnai šlubuoja (bet jau čia visur lietuvių tarpe yra matoma panaši bėda), randama ir kitokių klaidelių (pvz., korektūros klaidų), tačiau bendras veikalo išpūdis vis dėlto geras ir reikla

Illinois Gubernatoriaus žmona Brenda Edgar (antra iš dešinės) pasveikino Lietuvos Vyčius, jiems minint Lietuvos 75-ąsias metus nuo valstybės nepriklausomybės atkūrimo dieną. Iš dešinės: Marija Deksnis, Brenda Edgar, jaunuolė Andrėja Deksnis, Evelina Oželis ir Eleonora Kasputis.

džiaugtis, kad jis pasirodė. Taip pat gerai, kad ji suskuba išleisti iki žymių pabrangimų ir sunkios ekonominės krizės, kuri vis labiau užgula Lietuvą.

KNYGA SKIRTA LIETUVOS KREPŠINIO SEPTYNIASDEŠIMTMEČIUI

Formatu ir puslapiais mažesnė knyga, net neįršta į kietus viršelius, yra to paties autoriaus, pavadinta "Septyniadešimt mūsų krepšinio metų", Jos ir popierius menkesnis, tačiau lietuviui skaitytojui, ji, turbūt, yra artimesnė už tą didįją ir gražiąją.

Jos įžangoje mes skaitome: "Čekų klasikinės muzikos pradininkas B. Smetona rašė: "Muzika – čeko gyvenimas." Mes galime pasakyti: "Krepšinis – lietuvių gyvenimas. Galime, nes pajutome šį nuostabų žaidimą širdimi. Argi ne taip?"

1937-ųjų metų vieną pavasario dieną Joniškio stoties aikštėje susirinko šimtų šimtai žmonių, dar mažai ir nežinojusių apie krepšinį, bet norėjusių pamatyti ir pagerbti lietuvių, išgarsinusius gimtinę. Pagirti už nuopelnus pirmuosius Europos krepšinio čempionus, grįžtančius iš Rygos namo...

Pasaulinis karas išblaškė šimtus tūkstančių lietuvių per pasaulį. Daug išsiviečiusių gyveno laikinose stovyklose. Neretai elgetiškomis gyvenimo sąlygomis, kankinant nežinia dėl rytojaus atgajos, tvirtybės, draugo paties ieškota ir rasta buriantis komandas, sporto klubus, rungtyniaujant.

Čia, kaip ir toje didžiojoje knygoje, viskas aprašoma chronologiškai-

pagal metus: pradedant 1922 ir baigiant 1992 metais. Ir čia ir atitinkamų metų pasirodymus išspraudžiami ir išsiviečiusių lietuvių krepšinio įvykiai, kurie atžymėti remiantis išsiviečiusių išleistais leidiniais. Gaila, kad net ir kai kurių šių leidinių autorių ar redaktorių varduose padaryta klaidų, kurių ir šiaip jau per daug pasitaiko. Atrodo, kad buvo rengiama gana skubota ir be didesnio susikaupimo, tačiau visa, kas padaryta yra vis tiek vertinga medžiaga.

Baigiant norime pacituoti šiek tiek statistikos iš šios knygos. 1925–1992 metais (duomenys iki 1992 m. balandžio 23 d.) Lietuvos vyrų rinktinė buvo žaidusi 255 tarpvalstybines rungtynes, iš kurių 159 laimėjo, 95 pralaimėjo, tačiau visa (su Kuba) baigė lygiomis (71–71). Lietuvos moterų rinktinė žaidė 100 tarpvalstybinių rungtynių, iš kurių 127 laimėjo ir 73 pralaimėjo.

Praėjusiais metais, kaip žinome, pirmą kartą Lietuvos istorijoje, Lietuvos krepšininkai žaidė olimpinuose žaidimuose ir ten iškovoję bronzos medalius, nors pavieniai krepšininkai žaisdami Sov. Sąjungos krepšinio rinktinėse, iškovoję 17 olimpinų medalių (8 aukso, 6 sidabro ir 3 bronzos).

Ir norėtųsi laukti, kad leidžiant Lietuvos krepšinio 80 metų sukakties laidą, šie medalių kolekcija būtų dar didesnė, nors pagal dabartinę vis blogejančią Lietuvos sporto situaciją (ji yra gal šiek tiek geresnė negu ekonomijos padėtis), daug džiugių prosvaiščių nesimato.

Edv. Š.

Olimpiados laimėtojus pasitinkant Kauno geležinkelio stotyje 1937 metais.

LIETUVIAI FUTBOLININKAI VIS RUNGTYNIAUJA

Gerai žinome apie Chicago "Lituanicos" futbolo komandą, kuri pernai Chicago ir apylinkių futbolo lygoje užėmė pirmąją vietą ir pasipuošė čempionų titulais. Ta pati komanda nuo Naujųjų Metų rungtyniauja salės futbolo pirmenybėse, kurios sekma dieniais vyksta tolimame priemiestyje Villa Park, esančiame didžiuliam pastate, kuris vadinasi "Odeum" vardu.

Po vasario 21 rungtynių, kuriose "Lituanica" įveikė "Spartos" futbolininkus 3–2, mūsų šaliai atsistojęs trečiojoje vietoje su 8 taškais iš 6 rungtynių.

Pirmą-antrą vietą dalinasi "United Serbs" ir "Maroon", turėdami po 11 taškų. Tik vienu tašku nuo lietuvių atsilikę yra "Kickers", "Eagles" ir "Pegasus". Prieš dvi paskutinesias iš jų lietuvių dar turi žaisti, o taip pat ir prieš pirmąjančią "United Serbs".

Būtų gera, kad tie futbolo entuziastai, kurių netrūkavo lauko futbolo rungtynėse, bent kartą užsuktų ir į Villa Parke (Chicago šiaurės vakaruose) esančią "Odeum" salę bet kurią sekmadienio popietę pamatyti ne tik mūsų, bet ir kitų geriausių Chicago komandų rungtynių (čia žaidžiama trys kėliniai po 10 minučių).

Pasibaigus šioms pirmenybėms, bus metinis klubo narių susirinkimas ir čempionams numatyti žiedų įteikimas (juos nesusėpa paruošti iki lapkričio pabaigoje vykusio klubo pokylio).

(e. š.)

Poetės Marijos Aukštaitės Centras, Canada	100.00
Jūrų Šaulių Palangos Kuopa	
St. Peterburge per išdintinką	
Bronių Zabuką	30.00
Bronius Zeikus, Crownsville	10.00
Juozas Petrušis, Milton	25.00
Juozas Remys, Cicero	5.00
Jonas Latvys, Chicago	5.00
J. Plašas, Chicago	5.00
Aldona Šarka, Omaha	5.00
Kunigunda Šilinis, Chicago	25.00
Albinas Mickus, St. Petersb.	5.00
Bronė Motušis, Cicero	10.00
Mykolas Vitkus, Bay Harbor	10.00
Stasys Paulauskas, Chicago	5.00
Andrius Povilaitis, Chicago	5.00
Edvardas Litvinas, Chicago	20.00
Angelė Katelė, Chicago	5.00
Leonas Kazlauskas, Chicago	25.00
Alfonas Tumas, Newbury Park	10.00
Domas Adomaitis, Chicago	10.00
Jurgis Tumavičius, Sun City	5.00
Alfred Šumanas, St. Petersburg	5.00

Visiems rėmėjams nuoširdžiai dėkojame!

Simpoziumas

Aštuntasis Lietuvių Mokslo ir Kūrybos Simpoziumas rengiamas 1993 m. lapkričio mėn. 24-28 d. d. Pasaulio Lietuvių Centre, Lemonte, ir Jaunimo Centre, Čikagoje. Jau pradėti ir simpoziumo paruošiamieji darbai: sudaromi organizaciniai ir mokslinės programos komitetai, užsakytos patalpos paskaitoms ir pobūviams. Plačiau apie aštuntąjį simpoziumą spauda, radijo ir televizijos laidose. Plačiau apie aštuntąjį simpoziumą spauda, radijo ir televizijos laidose. Plačiau apie aštuntąjį simpoziumą spauda, radijo ir televizijos laidose.

Iškilminga Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo KOVO 11 d. šventė rengiama š.m. kovo 14 d., sekmadienį, Jaunimo Centre.

11:15 val. ryto pamaldos Tėvų Jėzuitų koplyčioje už žuvusius dėl Lietuvos laisvės. Pamaldas atnaušins ir pamokslą pasakys kunigas tėvas Juozas Vaišnys. Tuoj po pamaldų vainiko padėjimas prie Laisvės kovų paminklo ir 12:00 val. akademija ir meninė dalis Jaunimo Centro didžiojoje salėje.

Šventėje dalyvaus Lietuvos gen. garbės konsulas Vaclovas Kleiza ir tarsi sveikinimo žodį. Pagrindinė kalbą pasakys Bronius Nainys, PLB pirmininkas, nesenai grįžęs iš Lietuvos ir aplankęs Sibiro lietuvius. Meninę programą dalį atliks "Dainavos" ansamblis, diriguojant muz. Dariai Polikaitiui.

Minėjimą rengia Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga.

Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti. Įėjimas laisvas.

Po minėjimo pietūs Jaunimo Centro kavinėje.

DĖL APMOKĖTO POLITINIO SKELBIMO

Lietuvoje 1993 vasario 14 d. įvyko Lietuvos prezidento rinkimai. Užsienio lietuviai palaikė Stasio Lozoraičio asmenį, kai dauguma Lietuvoje gyvenančių palaikė Algirdo Brazausko kandidatūrą. Lietuvoje televizija Lozoraičiui neleido taip pasireikšti, kaip leido Brazauskui. Pagrindinioji spauda Lietuvoje palaikė Brazauską,

nors ištisa eilė lietuviškų žurnalų, laikraščių palaikė Lozoraitį.

Užsienyje vienintelis lietuvių dienraštis, nors neišleidžiamas sekmadieniais ir pirmadieniais, prieš rinkimus spausdino apmokėtą garsinimą Lozoraičio rinkimams. Vėliau, spausdino, per pusę puslapio, apmokėtą politinį skelbimą Brazausko rinkiminei propagandai, kurį parūpino tokį reikalą atstovaujantis Almus Šalčius.

Netrukus, iš "Draugo" puslapio dingo Sveikatos skyrius, kurį vedė visuomenėje labai populiarius dr. Jonas Adomavičius, jo įdomiai parašyti sveikatos patarimai buvo daugelio skaitytojų. Kodėl dr. J. Adomavičius iškrito iš "Draugo"? Straipsniu paaiškino dabartinė "Draugo" vyr. redaktorė Danutė Bindokienė: dr. J. Adomavičius nesutiko, kad "Draugas" spausdino apmokėtą skelbimą Brazauskui remti.

Kokį gaus naują Sveikatos skyriaus redaktorių, kiek jis taps skaitytojų se populiarius? - sužinosime. Tikėkime, iš "Draugo" nepasitrauks J. Žygas, kurio vedamieji ir straipsniai mielai skaitomi, gerai paruošti. "Draugas" rašo, kad dabar "Draugas" redaguoja vien moterys. Pakviestas redaktorais vyrus - nenukentėtų moterų, nesitrauktų žinomi bendradarbiai. Spėjame.

Skaitytojas

Lituanistikos Tyrimo Ir Studijų Centras

Raimundas Lopata, jaunas istorikas iš Vilniaus ir Madison, WI, savitą darbavosi Lituanistikos Tyrimo ir Studijų Centre, rinkdamas archyvinę medžiagą savo ruošiamai knygai, "Mindaugas II - Lietuvos Valstybingumo Klausimas 1914-1918 m." Centre rado didelį rinkinį to laikotarpio visuomenininkų laiško. Lopata yra doktorantas Vytauto Didžiojo Universitete ir Lietuvos Istorijos Instituto jaun. mokslinis bendradarbis, eilės straipsnių autorius. Kartu su dr. A. Eidintu ir kitais, jis sudarė dokumentinę knygą, "Lietuvos Valstybės Tarybos Protokoliai, 1917-1918". Šiuo metu, Raimundas Lopata stažuojasi University of Wisconsin pas prof. A. E. Senn.

Antanas Laukaitis, Australijos Lietuvių Fizinio Auklėjimo Sąjungos pirmininkas ir žurnalistas, ruošia plačią to žemyno lietuvių gydytojų veiklos ir profesinių pasiekimų apžvalgą dr. Mildos Budrienės redaguojamai knygai, "Pasaulio Lietuviai Gydytojai". Veikalą išleis 1993 metais Lituanistikos Tyrimo ir Studijų Centras Chicagoje su Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos pritarimu, tos sąjungos trisdešimtmečiui paminėti.

Jonas Papečkys, Rosario, Argentina, rašo to miesto lietuvių bendruomenės istoriją Lituanistikos Tyrimo ir Studijų Centro pavedimu. Jis yra vienas iš 12 asmenų, pirmininkavusių tenyktėi LB apylinkėi nuo jos įkūrimo 1950 metais.

(arza)

* LIETUVOS VYČIŲ "C-30" mėnesinis susirinkimas įvyks š.m. kovo mėn. 15 d. 7:30 val. vakare, Brighton Parko parapijos salėje, 4420 So. California Ave.

Parėngimai

KOVO 21 d. - Nijolės Ščiukaitės koncertas ir vėliausią įvykių Lietuvoje apžvalga Nekalto Prasidėjimo parapijos mokyklos salėje. Rengia JAV LB Brighton Parko apylinkės valdyba.

KOVO 26 d. - Prof. Juliaus Šmulskio paskaita: "Politinė Diferenciacija Lietuvoje po paskutiniųjų Seimo ir prezidento rinkimų" Balzeko Lietuvių Kultūros muziejuje 7:30 val. v.

BALANDŽIO 4 d. - Religinis koncertas 2 val. p. p. Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje, Marquett Parke.

BALANDŽIO 17 d. - "Pensininko žurnalo metinė vakarienė "Seklyčioje". Rengia LB Socialinė taryba.

Lankydamasis Chicagoje, Vilniaus Universiteto rektorius dr. Rolandas Pavilionis (dešinėje) tarėsi su prof. dr. Jonu Račkausku, Lituanistikos Tyrimo ir Studijų Centro pirmininku, apie šių istaigų tolimesnį bendradarbiavimą LTSC yra gausiomis knygų siuntomis praplėtęs universiteto bibliotekos rinkinius. Martyno Vidzbelio nuotrauka

TRUMPOS ŽINIOS IŠ CHICAGOS

EDVARDAS ŠULAITIS

ATIDĖTAS SOL. G. KAUKAITĖS KONCERTAS

Labai retai atsitinka, kad tenka atšaukti koncertą dėl pagrindinės programos dalyvės (ar dalyvio) susirgimo. Tačiau kaip tik taip pasitaikė su sol. Giedre Kaukaite, kuri turėjo dainuoti vasario 28 d. Chicago's Jaunimo Centre. Ir net publikos buvo nemažai prisirinkę, kuriai buvo paaiškinta, kad gali važiuoti į namus, nes koncertas neįvyks, kadangi atlikėja sunkiai susirgo laringitu (populiariai tariant - prarado balsą). Šiai solistei turėjo akomponuoti Gražina Landsbergienė, kuri jau ne kartą Chicagoje yra pasirodžiusi. Pačios sol. Kaukaitės chigagiečiai pas save jau senokai negirdėjo. Nauja koncerto data yra numatyta kovo 20 d. toje pačioje vietoje, ir tikimasi, kad ligi to laiko solistė pasveiks.

PAMINĖS KOVO 11 D. SUKAKTĮ

Dabar jau yra ne vien tik Vasario 16-ji, bet ir Kovo 11-ji. Tai datos, kurios vienodai svarbios, kaip Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo šventės. Tik nežinia, kurią reikėtų daugiau vertinti ir kažin ar ateityje jas reikėtų abi atskirai minėti, ypatinai, kuomet jos išpuola mažiau negu vieno mėnesio atstume. Šiame Kovo 11-ji Chicagoje bus minima kovo 14 d. Jaunimo Centre. Minėjimą rengia Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga. Dalį programos išpildys Dainavos ansamblis, diriguojamas Dariaus Polikaitio.

ATIDARYTA FOTOGRAFO A. KEZIO FOTO PARODA

Chigagiečiams nereikia aiškinti, kas yra Algimantas Kezys. Tai vienas iš žymiausių lietuvių fotografų Amerikoje, dalyvavęs daugelyje parodų įvairiuose miestuose ir išleides daugelį fotografijos knygų. Nauja jo paroda, kuri yra Vasario 16-sios proga rengiamų įvairių parodų ciklo atidaryta kovo 6 d. vakare Chicago State universiteto President's galerijoje. Ši jo paroda susilaukė nemažos susidomėjimo ir iš amerikiečių tarpo

BRONIUS NAINYS KELIAVO Į SIBIRĄ

PLB valdybos pirmininkas Bronius Nainys iš Lemonto, kuris taip pat redaguoja ir šios valdybos leidžiamą

BALANDŽIO 18 d. - Lietuvių Operos spektaklis - Bellini "Norma", 3 val. p. p. Mortono auditorijoje, Cicero, IL.

BALANDŽIO 18 d. - Vėlykų stalias Jaunimo centro kavinėje. Ruošia Lietuvių Moterų klubų fed. Chicago's klubas.

BALANDŽIO 24 d. - Koncertas Jaunimo centre 7:30 v. v. Rengia Lietuvių Opera.

žurnalą "Pasaulio Lietuviai", yra turbūt, vienas iš didžiausių keliautojų lietuvių tarpe. Pernai jis du kartus lankėsi Lietuvoje, o šiemet jau vėl spėjo nuvažiuoti į Lietuvą, o iš ten aplankyti ir Sibirą bei ten gyvenančius lietuvius. Jis Chicagoje apėjo vasario 4 d., o sugrįžo paskutinėmis dienomis, ir vasario 28 d. Lemonte apie kelionę pasidalino su mūsų tautiečiais. Br. Nainys papasakojo, kad ši kelionė nebuvo asmeniškio pobūdžio nors vieną dieną jis praleido su artimaisiais Pakruolyje. Visas kitas laikas buvo pašvestas Lietuvių Bendruomenės reikalams, tiek Vilniuje tiek ir Sibire. Į Tomską jis skridęs kartu su Sibiro lietuvių veikėju dr. Bernato niu.

BUS PAGERBTA SALOMĖJA ENDRIJONINĖ

Chicago lietuvių tarpe yra dažnai linksnuojama Salomėjos Endrijonienės pavardė. Ji čia jau daugelį metų reikšėsi ir tebesireikšia visuomeninėje veikloje. Net ir kankinama ligos, kuriai ji irgi nepasidavė, bet toliau tęsė savo veiklą. Jau ilgas laikas Endrijonienė yra Jaunimo Centro direktorė ir Jaunimo Centro moterų klubo pirmininkė, na ir daugelio kitų organizacijų jai išvardinti užimtų daug vietos) veikėja.

Norint pagerbti šią nusipelnusią moterį yra rengiamas pobūvis, kuris įvyks kovo 13 d. Jaunimo Centre. Laukiama didelio būrio tautiečių, norinčių pagerbti šią neeilinę moterį.

VALDAS ADAMKUS KALBĖJO APIE PREZIDENTO RINKIMUS

Valdas Adamkus, kuris vadovavo Stasio Lozoraičio rinkiminei kampanijai į Lietuvos prezidentus ir ilgą laiką praleido Lietuvoje, iš ten sugrįžęs vasario 19 d. padarė viešą pranešimą apie ten patirtus išpučius. Susirinkus nelaukai dideliame klausytojų būriui (kai kuriems Jaunimo Centro kavinėje pritrūko sėdimų vietų), Adamkus papasakojo apie savo darbą - vargus bei džiaugsmus, vadovaujant S. Lozoraičio prezidentinei kampanijai.

Šiaip jau kalbėtojas ypatingai naujų nepasakė, kadangi sekant Lietuvos spaudą, iš jos buvo galima susidaryti neblogą vaizdą apie pasirengimą rinkimams. Jis čia išskėlė gal labai dar girdėtą dalyką, kad Landsbergio pavardė Lietuvoje yra tapusi beveik keiksmažodžiu. Taip pat kai kuriuos gal šokiravo buvusio VLIKo pirmininko, dabartinio Lietuvos seimo nario, dr. Kazio Bobelio labai neigiamas įvertinimas. Tačiau, bendrai paėmus, kalbėtojas laikėsi gana ramiai ir per daug nesijaudino.

REPETUOJA "NUODĖMINGĄ ANGELĄ"

Chicago lietuvių teatro "Vaidilutės" kolektyvas jau kuris laikas aktyviai repetuoja P. Vaičiūno veikalą "Nuodėmingą angelą", kuris priešėkartiniais metais Lietuvoje ėjo su nemažai pasisekimu. Šis veikalas scenos žavesį turėtų išvysti dar šį pavasarį. Režisuoja iš Lietuvos atvykusi žymi aktorė Irena Leonavičiūtė, o aktorijų tarpe irgi yra nemaža vėliausiu metu iš Lietuvos atvažiausių žmonių. Kadangi Amerikoje jau yra belikę tik du lietuvių teatriniai vienetai, tai šio pastatymo yra labai laukiama.

GERIAUSIA DOVANA

Prof. A. Voldemaro Raštai

I ir II tomas

Mieli skaitytojai, prašome įsigyti šiuos du tomus ir kitiems pasiųsti kaip dovaną, tuo paremsite LAISVOSIOS LIETUVOS knygų leidyklą.

I ir II tomo kaina \$ 25.00. Kanadoje \$ 30.00.

Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio išleistos premijuotos knygos:

1. J. Gliuda	-- Aitvarai ir Giria (išspauda)	\$ 4.00
2. A. Kairys	-- Ištikimoji Žolė	\$ 4.00
3. A. Baronas	-- Vėjas Lekia Lyguma	\$ 4.00
Kitos Knygos:		
4. St. Jakubickas	-- Kas Yra Lietuvos Atgimimo Sąjūdis	\$ 5.00
5. St. Jakubickas	-- Dienos Įvykių Sukuriuose 1915-1986 (Gyvenantys Kanadoje šią knygą užsisako šiuo adresu: V. Jakubickas, 254 Connaught Ave., Delhi, Ontario Canada N4B 1L4)	\$ 10.00
6. V. Bražėnas	-- Samokslas Prieš Žmoniją	\$ 2.50
7. M. Blynas	-- Lietuvos Senovės Paminklai	\$ 10.00
8. M. Blynas	-- Tikroji Praeitis	\$ 6.00
9. M. Blynas	-- Lietuvos Senovės Palikimas	\$ 5.00
10. V. Šimkus	-- Atsiminimai I dalis	\$ 10.00
11. V. Šimkus	-- Atsiminimai II dalis	\$ 10.00
12. B. Kemežaitė	-- Sudiev! Aš Išeinu	\$ 4.00
13. A. Kašubienė	-- Žirgeliai (Eilėraščiai)	\$ 3.00

Prašau užpildyti ir iškirpus pasiųsti LAISVĄJAI LIETUVAI

2618 West 71-st Str., Chicago, IL 60629

Siunčiu \$ 25 metinę prenumeratą ir prašau siųsti LAISVĄJĄ LIETUVĄ.
Siunčiu \$ už nurodytas knygas

Vardas ir pavardė
Numeris ir gatvė
Miestas, valstija ir pašto zona